

Reactie Managementletter 2021

Inleiding

De accountant heeft de interim controle 2021, vooruitlopend op de controle van de jaarrekening 2021, uitgevoerd. De bevindingen van de interim controle zijn vastgelegd in de managementletter 2021.

De controle is gericht op de relevante financiële processen met betrekking tot de jaarrekening. Dit betreft onderwerpen van de bedrijfsvoering die van belang zijn voor een goede interne beheersing en een betrouwbare verslaglegging. Met name onderwerpen op het gebied van administratieve organisatie/interne beheersing, rechtmatigheid en tussentijdse informatievoorziening. Dit is van belang voor een kwalitatief goede uitvoering en beheersing van de interne bedrijfsvoering.

De managementletter van de accountant is als volgt opgebouwd:

1. Dashboard.
2. Ontwikkelingen & aandachtspunten.
3. Bevindingen interne controle
4. Bevindingen significante processen
5. IT beheersing.

In deze reactie wordt conform de opzet van de managementletter, waar nodig, ingegaan op de onderwerpen die de accountant aan de orde heeft gesteld:

1. Belangrijkste onderwerpen uit het dashboard.
2. Ontwikkelingen & aandachtspunten voor zover deze van belang zijn voor de jaarrekening 2021.
3. Bevindingen significante processen.
4. IT Beheersing.
5. Bevindingen interne controle, voor zover deze niet blijken uit punt 3. Bevindingen significante processen.

1 Dashboard

1.1 Actualiteiten wet- en regelgeving

- De verwachting is dat 2022 het 1^e jaar wordt van de rechtmatigheidsverantwoording. Volledigheidshalve merken wij op dat het wetsvoorstel nog door de tweede kamer goedgekeurd dient te worden. In 2021 is vooruitlopend op het wetsvoorstel de kadernota 2022 gepubliceerd waarin aspecten over de rechtmatigheidsverantwoording zijn opgenomen. Deze aspecten worden door Interne controle meegenomen bij de rechtmatigheidsverantwoording. Er wordt zorggedragen voor een tijdige informatieverschaffing vanuit Interne Controle.
- De komende jaren zal er vanuit de accountantscontrole nog nadrukkelijker aandacht worden besteed aan fraudepreventie.

1.2 Actualiteiten – Corona & sociaal domein

Belangrijke thema's zijn corona, resultaatgericht indiceren bij de WMO, het woonplaatsbeginsel bij de Jeugdwet en de invoering van de Wet Inburgering. Deze thema's worden in samenspraak met de vakafdeling opgepakt.

1.3 Ons beeld van de interne beheersing.

De conclusie is dat de administratieve organisatie en interne beheersing binnen de belangrijkste processen, voor zover relevant voor de jaarrekeningcontrole, ten aanzien van de controle technische functiescheiding voldoet.

Op pagina's 18 en 19 van de managementletter is een tabel opgenomen waarin de conclusies inzake CTFS (controle technische functiescheiding), AO/IB (administratieve organisatie/interne beheersing) en VIC (verbijzonderde interne controle) zijn opgenomen. Met uitzondering van ICT is de CTFS voor alle gecontroleerde processen groen, dat wil zeggen dat de controle technische functiescheiding adequaat is. Inzake AO/IB zien we met name een gele kleur, dat wil zeggen dat de beheersingsmaatregelen in opzet toereikend zijn maar dat ze niet in alle gevallen zichtbaar worden vastgelegd.

Ten aanzien van de VIC is er een aantal processen met aanbevelingen (gele kleur). Bij inkopen en aanbestedingen heeft dit te maken met de geconstateerde rechtmatigheidsfouten inzake Europese aanbestedingen (doorlopende contracten). De VIC is adequaat of toereikend voor alle processen

waarop deze actief is. Bij grondexploitatie betreft dit het feit dat de VIC, op basis van het onderliggende interne controle plan, enkel de grond aan- en verkopen controleert. Deze aanbeveling wordt vanaf boekjaar 2022 verankerd in het interne controle plan. Tenslotte is er sprake van een aanbeveling bij de verbonden partijen. Dit betreft de volledigheid van de aanlevering van de omgevingsvergunningen aan de BsGW. Dit wordt opgepakt bij de jaarrekeningcontrole 2021 door het team Interne controle.

Overall conclusie is dat de processen in opzet adequaat zijn met hier en daar een aanbeveling inzake het zichtbaar vastleggen van beheersingsmaatregelen. Omdat niet alle beheersingsmaatregelen zichtbaar en toetsbaar zijn vastgelegd, zal BDO evenals in voorgaande jaren een gegevensgerichte controle uitvoeren.

Op een later moment zal in een separaat voorstel de keuze voor gegevensgerichte of procesgerichte controle en het daarbij behorende afwegingskader, aan het college worden voorgelegd.

1.4 Bevindingen significante processen

- In overleg met de auditcommissie is een aandachtspunt geformuleerd. *Voldoet de toerekening van de kosten van groen en bestrating aan rioleringsprojecten aan het BBV?* Conclusie is dat dit voldoet aan het BBV.
- Opvolging integriteitsonderzoeken voorjaar 2020: wij constateren dat door de organisatie op diverse fronten inspanningen zijn verricht om risico's te mitigeren en herhaling te voorkomen.
- Blijvend aandachtspunt is de zorgvuldige en tijdige afwikkeling IB signalen (TOZO).
- Uit de gegevensgerichte deelwaarnemingen van het eerste half jaar komen geen bijzonderheden naar voren die van materieel effect kunnen zijn op de jaarrekening. De deelwaarnemingen van het 2^e halfjaar worden meegenomen bij de jaarrekeningcontrole.

1.5 Beheersing IT

Zie voor de bevindingen onderdeel 5 van dit document. Hierbij wordt opgemerkt dat hoewel de eindconclusie gelijk is aan die van de vorige IT-audit (er kan niet gesteund worden op de systemen Coda en Civision), er wel verbeteringen zichtbaar zijn. Zo is een grote verbetering ten opzichte van 2019 dat de generieke accounts verklaarbaar zijn bevonden en zijn er verbeteringen bij de continuïteit van de systemen.

1.6 Vooruitblik jaarrekening

Aandachtspunten voor een efficiënte jaarrekeningcontrole:

- Actualisatie grondexploitatie opzetten per 31-12-2021;
- Aanlevering spendanalyse (Europese aanbestedingen);
- Aansluiting voorziening riolering;
- Beschikbaarheid informatie van verbonden partijen.

Al deze punten zijn onder de aandacht.

2 Ontwikkelingen en actualiteiten

Dit betreffen ontwikkelingen binnen de gemeente en actualiteiten in wet- en regelgeving.

- Gevolgen coronacrisis voor de jaarrekening:
  - Gevolgen Covid-19 blijven monitoren voor boekjaar 2021 en verder;
  - Controle TOZO en TONK;
  - Aandacht voor vaststellen van subsidies over boekjaar 2020.Deze gevolgen zijn onder de aandacht van de betreffende vakafdeling.
- Rechtmatigheidsverantwoording:
  - Invoering naar verwachting vanaf 2022;
  - Nieuwe notities:
    - Kadernota 2022 (Commissie BADO¹);
    - Addendum kadernota 2021 (Commissie BADO);
    - Notitie bedrijfsvoering (commissie BBV-september 2021).

---

¹ In deze commissie werken decentrale overheden, accountants en het Rijk samen om de interpretatie van regels op de terreinen bedrijfsvoering, verantwoording en accountantscontroles toe te spitsen op de praktijk van decentrale overheden.

Na goedkeuring van het wetsvoorstel door de tweede kamer zal team Interne controle het college en de Raad verder informeren over de rechtmatigheidsverantwoording.

- Frauderisicobeheersing wordt een belangrijker onderdeel van de accountantscontrole. De gemeente Weert beschikt over een geactualiseerde frauderisicoanalyse. Uit de fraude en compliance checklist zoals aangeleverd aan BDO blijken geen risico's die aan de aandacht ontsnappen. Er ontbreken wel een aantal (formele) zaken:
  - Een overkoepelend M&O beleid;
  - Een duidelijk (stappen)plan om te reageren bij een (vermoeden van) fraude.
- Ontwikkelingen in het sociaal domein:
  - Resultaatgericht indiceren is niet meer toegestaan. De vakafdeling heeft hier de nodige stappen voor ondernomen om rechtmatigheidsfouten te vermijden;
  - Woonplaatsbeginsel bij jeugd;
  - Invoering wet inburgering.
- Aandachtspunt auditcommissie: *Voldoet de toerekening van de kosten van groen en bestrating aan rioleringsprojecten aan het BBV?* Conclusie: er wordt voldaan aan het BBV.

3 Interne beheersing

De controleaanpak van BDO is ongewijzigd. Belangrijkste risico's en processen zijn:

- Management override of controls;
- Ongeautoriseerde handelingen in Coda;
- Schattingen grondexploitaties;
- EU-aanbestedingen.

Bovenstaande onderwerpen zijn structureel geborgd in het proces van het opstellen van de jaarrekening.

Effectiviteit van de processen

Conclusie is dat de beoordeelde processen in grote lijnen niet zijn gewijzigd ten opzichte van vorig jaar. Op basis van de uitgevoerde werkzaamheden komt BDO tot de conclusie dat er binnen de belangrijkste processen sprake is van de primaire controle technische functiescheiding. Daarnaast is er binnen de processen sprake van interne beheersingsmaatregelen, deze maatregelen worden echter niet altijd toereikend genoeg vastgelegd waardoor achteraf niet toetsbaar is of deze maatregelen zijn uitgevoerd. Derhalve wordt er, passend binnen de contractuele afspraken met de accountant, een gegevensgerichte controle uitgevoerd.

Onderstaand per proces de belangrijkste aanbevelingen:

Proces	Verbeterpunt	Reactie CMT
Planning & control	Inzake de memoriaalboekingen dient bij de jaarrekening een integrale analyse en steekproefsgewijze controle te worden aangeleverd.	Onderdeel van de aanlevering bij de jaarrekening.
Inkopen & betalingsproces	Een goed zichtbare en sluitende interne beheersing op (de volledigheid van het) contractenregister ontbreekt nog.	In 2021 is een start gemaakt met het contractenregister. We nemen dit verbeterpunt in 2022 mee.
Sociaal domein	Het systeem dwingt geen controle af bij het invoeren en/of wijzigen van het bankrekeningnummer.	Civision wordt in 2022 vervangen door het pakket X-Works van Blinqt. In het nieuwe pakket wordt deze tekortkoming ondervangen.
Grondexploitatie	De controle op de actualisatie en parameters in de exploitatie maakt geen onderdeel uit van de VIC.	Met ingang van boekjaar 2022 is dit onderdeel van het IC plan.
Verbonden partijen	De volledigheid van de aanlevering van de omgevingsvergunningen aan de BSGW blijft een aandachtspunt.	Bij de aanlevering voor de jaarrekeningcontrole wordt de

		aansluiting gemaakt.
--	--	----------------------

4 Bevindingen significante processen

Follow-up integriteitsonderzoeken voorjaar 2020. Voor boekjaar 2021 zijn er geen bijzonderheden en/of risico's die in dit kader van materieel belang zijn voor de jaarrekening.

Zorgvuldige en tijdige afwikkelingen IB-signalen is een blijvend aandachtspunt. Advies om een M&O beleid inclusief controleplan IB signalen op te stellen.

Geen materiele tekortkomingen geconstateerd op basis van de controlewerkzaamheden bij de interim-controle.

5. IT beheersing

Op basis van de uitgevoerde IT audit komen de volgende verbeterpunten naar voren.

Applicatie	Verbeterpunt	Reactie CMT
Coda & Civision	Er is nog geen formele normpositie opgesteld waarin de rollen per functionaris worden weergegeven.	CODA: Er is een overzicht beschikbaar van Gebruikers met bevoegdheid. Dit overzicht biedt inzicht welke gebruiker aan welk autorisatieprofiel binnen Coda gekoppeld is. Er is ook een overzicht beschikbaar van taken per bevoegdheid. We laten deze in 2022 intern formeel vaststellen. Civision: Binnen het systeem van toegangsbeheer (CSAM) kan een overzicht worden gegenereerd van iedere gebruiker, welke rollen die toebedeeld hebben gekregen, welke processen daarmee doorlopen kunnen worden. Binnen X-works (de opvolger van Civision) wordt die interne autorisatie direct gekoppeld aan de inloggegevens van de medewerker (ADFS = single sign-on).
Coda & Civision	Er worden nog geen (aantoonbare) periodieke reviews uitgevoerd op juistheid en actualiteit van ingerichte autorisaties.	CODA: Inmiddels een overzicht naar alle afdelingshoofden gestuurd om per afdeling te controleren op de UserID's binnen Coda. Het risico dat er UserID's voorkomen die niet meer in dienst zijn is echter zeer beperkt omdat wij gebruiken maken van SSO (Single Sign On). Dit zullen wij jaarlijks herhalen. Civision: Binnen X-works (de opvolger van Civision) wordt die interne autorisatie direct gekoppeld aan de eenmalige inloggegevens van de medewerker (= single sign-on). Hierdoor wordt de betreffende review specifiek voor X-works overbodig.
Coda	Eindgebruikers beschikken in Coda over superuser-rechten, waardoor functiescheiding doorbroken is.	Inmiddels is dit teruggebracht naar het minimum, maar helemaal te voorkomen is dit niet, gezien de grootte van het team.
Coda & Civision	Er is een wijzigingsbeheerproces ingericht, waarbij updates worden getest	Coda: Er is een globaal testontwerp beschikbaar waarbij aangegeven is op

	<p>voordat ze worden doorgevoerd. Echter, testwerkzaamheden worden niet gedocumenteerd waardoor niet inzichtelijk is dat eindgebruikers deze hebben verricht.</p>	<p>welk niveau getest moet worden. Deze uitgevoerde tests worden inderdaad niet expliciet vastgelegd. Aandachtspunt voor komend jaar is dan ook om een testplan te definiëren voor Coda en dat ook consequent te gebruiken en formeel bij elke uitgevoerde test vast te leggen in de call van de update. Civision: voor Civision worden de testwerkzaamheden gedocumenteerd en zijn beschikbaar.</p>
Coda & Civision	<p>Er is geen inzicht in de genomen maatregelen ten aanzien van bescherming tegen calamiteiten.</p>	<p>Er zijn voldoende maatregelen getroffen om calamiteiten tegen te gaan. Deze zijn echter nog niet formeel opgenomen in de TPM (Trusted Platform Module). Dit is voor de uitvoering geen issue.</p>

6. Vooruitblik jaarrekening 2021

BDO onderkent aandachtspunten voor de jaarrekeningcontrole 2021. Deze zijn opgesomd in de managementletter. Volledigheidshalve melden wij dat deze aandachtspunten en afspraken reeds op de agenda van de afdeling Financiën & Control staan.